

Razvoj svijesti o vlastitoj vrijednosti i samopouzdanja kroz kreativno izražavanje i primjenu multimedijalne tehnologije

OBLAST: Čitalačka pismenost

- Praksa je prvenstveno povezana s čitalačkom pismenošću kroz razvoj komunikacijskih vještina, razumijevanje i oblikovanje pitanja, javno izražavanje, predstavljanje vlastitih sposobnosti i uspjeha te aktivno učešće u razgovoru i intervjuu. Poseban naglasak stavljen je na verbalno izražavanje, razumijevanje perspektive drugih i oblikovanje poruka u komunikacijskom kontekstu.
- Praksa istovremeno ima izraženu **digitalnu i medijsku komponentu**, jer su učenici koristili mobilni telefon/video-kameru, laptop, projektor i postupak montaže videozapisa. Digitalna tehnologija predstavljala je sredstvo za ostvarivanje komunikacijskih i razvojnih ciljeva.

POLAZIŠTE – ZAŠTO JE PRAKSA PROVEDENA?

- Polazište za realizaciju prakse predstavljala je potreba za razvijanjem **samopouzdanja, pozitivne slike o sebi i svijesti o vlastitoj vrijednosti** kod djece i učenika. Posebno je prepoznat značaj negativnih povratnih informacija koje dijete može dobijati od drugih, kao i posljedica takvih iskustava na način na koji doživljava sebe, svoje sposobnosti i mogućnosti.
- Negativne poruke, stalno poređenje s vršnjacima i osjećaj da nisu dovoljno uspješni mogu dovesti do tuge, povlačenja iz društva, negativnih misli i osjećaja te niskog samopoštovanja. Takvo stanje može se odraziti i na školsko funkcionisanje i uspjeh.
- Praksa je zato usmjerena na stvaranje **pozitivne i podržavajuće komunikacijske klime**, omogućavanje učenicima da prepoznaju i predstave vlastite vrijednosti, sposobnosti, mogućnosti i uspjehe, kao i na razvijanje fleksibilnijeg i sigurnijeg načina komunikacije.

CILJNA GRUPA DJECE

- Ciljnu grupu činili su učenici osnovnoškolskog uzrasta, odnosno učenici **od 5. do 9. razreda**, a program je bio prilagođen i srednjoškolskom uzrastu u posebnoj realizaciji u Srednjoj građevinsko-geodetskoj školi, smjer **Slikarstvo i grafički dizajn**.
- Posebna pažnja bila je usmjerena na učenike kod kojih su uočeni elementi **niskog samopouzdanja i nedovoljno razvijene svijesti o vlastitoj vrijednosti**. Aktivnosti su im omogućavale da u sigurnom grupnom okruženju govore o sebi, svojim sposobnostima, mogućnostima i uspjesima, kao i da se okušaju u javnom predstavljanju i vođenju intervjua.
- Učenici su pokazali visok nivo aktivnosti i koncentracije. Program je bio koncipiran tako da ih aktivno uključi kroz razgovor, kreativno predstavljanje, intervju, snimanje, montažu i zajedničko gledanje videozapisa. Poseban potencijal predstavljao je njihov interes za formu TV emisije i korištenje tehnologije koja im je bliska.

CILJEVI PRAKSE

Opći cilj

Razvijati svijest učenika o vlastitoj vrijednosti, unaprijediti samopouzdanje i komunikacijske kompetencije kroz kreativno izražavanje, interakciju s vršnjacima i primjenu multimedijalne tehnologije.

Specifični ciljevi

- istraživati različita iskustva i perspektive povezana s gubitkom samopouzdanja;
- razvijati pozitivnu sliku o sebi i drugima;
- stvarati pozitivnu i podržavajuću klimu u razredu;
- podsticati učenike da prepoznaju i verbalizuju vlastite sposobnosti, mogućnosti i uspjehe;
- razvijati vještine predstavljanja sebe i svojih vrijednosti;
- unaprijediti komunikacijske vještine kroz razgovor i intervju;
- osposobljavati učenike za sigurnije javno izražavanje;
- razvijati sposobnost aktivnog učešća u komunikaciji s vršnjacima;
- podsticati kreativno izražavanje kroz zamišljanje i predstavljanje vlastitog lika;
- razvijati fleksibilnije načine komunikacije i veću svjesnost o vlastitom komunikacijskom ponašanju;
- podsticati učenike da prepoznaju vlastiti potencijal i uspjehe;
- koristiti multimedijalnu tehnologiju kao sredstvo za učenje, izražavanje, komunikaciju i samorefleksiju.

MEĐUPREDMETNA KORELACIJA

Bosanski/hrvatski/srpski jezik i književnost – jezičko-komunikacijska oblast

- Učenici razvijaju usmeno izražavanje, formuliraju odgovore na pitanja, predstavljaju sebe, vode i učestvuju u intervjuu te uvijek bavaju javni nastup i komunikaciju s vršnjacima.

Informatika / informacijsko-komunikacijske tehnologije

- Digitalni uređaji koriste se za snimanje intervjua, obradu odnosno montažu snimljenog materijala i prezentovanje konačnog proizvoda putem projektora. Učenici tehnologiju koriste kao funkcionalno sredstvo za realizaciju nastavnog zadatka.

Likovna kultura / kreativno izražavanje

- Kroz opisivanje i predstavljanje zamišljenog lika, njegovih sposobnosti, mogućnosti i uspjeha podstiču se mašta, kreativnost i individualno izražavanje.

Odgojno-obrazovni i razvojni sadržaji

- Praksa je povezana s razvojem samopouzdanja, pozitivne slike o sebi, međusobnog uvažavanja, razumijevanja vlastitih vrijednosti i kvalitetnije interakcije s drugima.

AKTIVNOSTI

Priprema

- Za realizaciju programa pripremljeni su materijali i tehnička sredstva: papir, olovke, bojice, flomasteri, CD player, kamera, mobilni telefon, laptop i projektor. Vrijeme predviđeno za pripremu iznosilo je **10 minuta**.

Uvodna aktivnost – okupljanje i stvaranje pozitivne klime

- Na početku se učenici upoznaju sa svrhom programa i pozivaju da učestvuju. Posebna pažnja usmjerava se na učenike kod kojih su uočeni problemi povezani s niskim samopouzdanjem.
- Voditelj s grupom razgovara o značaju svakog pojedinca, različitosti sposobnosti i važnosti individualnog doprinosa grupi i sredini u kojoj učenik živi i uči.
- Učenici se uvode u vještine predstavljanja sebe i vlastitih vrijednosti. Kroz kratku prezentaciju objašnjavaju im se svrha programa, način korištenja mobilnog telefona i značaj pažljivog i odgovornog komuniciranja.
- Uvodna aktivnost ima funkciju **emocionalnog i komunikacijskog pripremanja učenika**, stvaranja sigurnije atmosfere i usmjeravanja pažnje na njihove lične vrijednosti i potencijale.

Prvi dio – predstavljanje sebe i kreativno izražavanje

- Učenici dobijaju papir na kojem opisuju **zamišljeni lik koji će predstavljati ili sebe lično**. Pri tome navode i predstavljaju svoje sposobnosti, mogućnosti i uspjehe.
- Ova aktivnost učenicima daje prostor da razmišljaju o vlastitim kvalitetima i da ih oblikuju u sadržaj koji će kasnije predstaviti drugima. Mogućnost predstavljanja kroz zamišljeni lik dodatno otvara prostor za kreativnost i može olakšati izražavanje učenicima kojima je neposredno govoriti o sebi zahtjevno.

Drugi dio – demonstracija i realizacija intervjua

- Voditelj priprema kameru ili mobilni telefon za snimanje. Prije samostalnog izvođenja zadatka, **praktično demonstrira način realizacije intervjua**, pri čemu kao pomoćnika za snimanje uključuje jednog učenika.
- Nakon upoznavanja sa zadatkom, učenici se dobrovoljno uključuju u realizaciju programa.
- Intervju je organizovan u formi **TV emisije**, što aktivnost čini učenicima prepoznatljivom i bliskom. Učenik u ulozi voditelja predstavlja se i vodi razgovor s vršnjakom.

Pitanja su usmjerena na lično predstavljanje, značaj učenikove uloge u društvu, školi i porodici, kao i na prepoznavanje vlastitih uspjeha. Primjeri pitanja uključuju:

- predstavljanje učesnika;
- razgovor o važnosti vlastite uloge u društvu, školi i porodici;
- pitanje o najvećem ličnom uspjehu.

Treći dio – montaža i zajedničko gledanje

- Nakon završetka intervjua, grupa zajednički pristupa **montaži napravljenog snimka**. Time učenici učestvuju i u završnoj obradi vlastitog rada.
- Kada je video materijal završen, omogućava se njegovo **zajedničko gledanje putem projektora**.
- Ova faza ima posebnu razvojnu vrijednost jer učenici mogu posmatrati vlastiti nastup iz perspektive posmatrača. Na taj način imaju priliku da uoče kako su komunicirali, kako su se predstavili i šta su uspjeli realizovati.
- Poseban značaj ova aktivnost ima za učenike s nižim samopouzdanjem, jer im omogućava da vide konkretan rezultat vlastitog angažmana i da osvijeste vlastiti uspjeh u realizaciji zadatka.

Završna aktivnost – razgovor i refleksija

- Nakon gledanja videozapisa voditelj okuplja grupu i vodi razgovor. Posebno se usmjerava na učenike kod kojih je ranije uočeno nisko samopouzdanje.

Učenici razgovaraju o tome:

- kako su se osjećali tokom aktivnosti;
- koje su vlastite vrijednosti predstavili;
- da li bi ponovo učestvovali u programu.

OSTVARENI ISHODI

Obrazovni ishodi

Učenici su kroz praktično i iskustveno učenje:

- upoznali i primjenjivali osnovne modele komunikacije u interakciji s vršnjacima;
- razvijali vještine usmenog predstavljanja;
- uvježbavali vođenje i učestvovanje u intervjuu;
- učili da prepoznaju i verbalno predstave vlastite sposobnosti, mogućnosti i uspjehe;
- razvijali sposobnost prilagođavanja komunikacije različitim ulogama i situacijama;
- koristili multimedijalne uređaje u realizaciji konkretnog komunikacijskog zadatka;
- učestvovali u stvaranju, obradi i prezentaciji vlastitog video materijala.

Funkcionalni ishodi

Posebno je značajno iskustveno učenje kroz koje su učenici imali priliku **primijeniti komunikacijske vještine u stvarnoj interakciji**, umjesto da o njima samo razgovaraju.

Razvijane su:

- komunikacijske vještine;
- sposobnost javnog izražavanja;
- samoprezentacija;
- aktivno učešće u grupnoj interakciji;
- kreativno izražavanje;
- mašta kroz kreiranje i predstavljanje zamišljenih likova;
- saradnja u grupi;
- sposobnost preuzimanja različitih uloga;
- samorefleksija;
- osvještavanje vlastitog komunikacijskog ponašanja;
- korištenje digitalne tehnologije u funkciji učenja i stvaranja sadržaja.

Odgojni ishodi

Praksa je bila usmjerena na razvoj:

- pozitivnije slike o sebi;
- svijesti o vlastitoj vrijednosti;
- samopouzdanja;
- međusobnog uvažavanja;
- prihvatanja različitosti sposobnosti;
- sigurnijeg javnog izražavanja;
- otvorenosti prema komunikaciji s drugima;
- spremnosti na saradnju i učešće u grupnom radu;
- oslobađanja od straha od javnog nastupa;
- pozitivnije komunikacijske klime u grupi.